Ч. 21 (13.919). Львів, неділя 27. січня 1935. Oplata pocztowa opłacona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вибори до волосних рад у Перемищині.

ПЕРЕМИШЛЬ, ПАТ. В днях 25. і 26. січня ц. р. призначено вибори до 12 волосних рад. В дні 25. січня відбулися вибори в 7-ох волостях. У 5-ох волостях зголошено компромісові листи. На загальне число 77 радних українці дістали 23 мандати, поляки 46 мандатів, старорусини 7 мандатів, жиди один.

У волости Нижанковичі вибори оголошено на 30. січня ц. р. Одначе вони не відбудуться тому, що зголошено одну компромісову листу в складі 4. українців, 5. поляків і 3. жидів.

Наради мін. Ляваля з н'імецьким амбасадором.

ПАРИЖ, ПАТ. Авас повідомляє з Берліна, що реорганізація пробоєвих відділів відбудеться на таких основах: Всі пробоєвики-нороботці відбуватимуть військову службу у райхсвері. Опісля зачислять їх до міліції. Партійна міліція буде розброєна, що вже сталося в більшій частині Німеччини.

Мін. Ляваль про римські пакти.

ПАРИЖ, 26. І. ПАТ. На спільнім зібранні трьох комісій палати послів, закордонних справ, маринарки і кольоній мін. Ляваль заявив, що підчас переговорів у Римі вирішили дві кольоніяльні справи: 1) зміну кордонів Лідії та Сомалі і 2) статут для італійців у Тунісі. В Сомалі Франція відступила Італії простір 800.000 км. кв., у Лібії 114 км. кв. з населенням 7 до 8.000. Крім того фрація відступила Італії 2.500 акцій себто 1/5 капіталу залізниці, яка лучить французьку пристань Джібуті зі столицею Абісинії Аддіс-Абеба. Франція має далі більшість акцій і контролю над товариством. Таке порозуміння з Італією не кривдить Абісинії. Вияснивши договір у справі Тунісу міністер висловив вдоволення з розмов з Мусоліні, які матимуть рішаючий вплив на мирову політику обох держав. Міністер підкреслив, що в Римі не порушували морських справ.

Основна реорґанізація пробоєвих відд'лів.

ПАРИЖ, ПАТ. Париська преса підкреслює значіння візити німецького амбасадора Кестера в мін. Ляваля. „Фіґаро" здогадується, що амб. Кестер хотів довідатися від мін. Ляваля про становище Франції в справі розброєння. Німецький амбасадор не дав відповіди в справі східного пакту.

Бої на кордоні Манджу-ко.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ СТАРШИНИ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У БОЯХ?

Агенція Райтера повідомляє про завзяті бої монгольських військ з манджурськими на кордоні Манджу-ко. Бої тягнулися цілу ніч. Монгольські війська мали велику перевагу і відсунули манджурські відділи від кордону. Команданти манджурських відділів повідомляють, що монгольськими військами командують большевицькі старшини в одностроях большевицької армії. У Токіо відбулося в четвер в ночі засідання ради міністрів, яка рішила вислати на західний кордон Манджу-ко більші відділи, щоби вигнати монгольські війська.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ НЕ БУДУТЬ ІНТЕРВЕНІЮВАТИ.

Політичні кола переконані, що Злучені Держави не будуть інтервеніювати в Токіо в справі експансивних ділань у Монголії. Злучені Держави не будуть втручуватися до справ інших держав згідно з теперішньою політикою през. Рузвельта і мабуть погоджуються з намірами Японії, щоби вона стала найбільшою державою в східній Азії.

ДРІБНІ СУТИЧКИ З КИТАЙСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ.

МУКДЕН, ПАТ. Японські джерела повідомляють, що на захід від Калгану і на полудне від Дольонор дійшло до дрібних сутичок. Начальна команда японських військ заявляє, що в кожній хвилині припинить наступ японських військ, якщо китайські відділи покинуть провінцію Джеголь.

КИТАЙ СПОДІЄТЬСЯ ПОРОЗУМІННЯ З ЯПОНІЄЮ.

ШАНГАЙ, ПАТ. „Централь Ню" повідомляє, що не зважаючи на напружене положення в Чагарі, китайський уряд сподіється, що дійде до порозуміння з Японією.

Нагла смерть співробітника Сталіна.

МОСКВА, 26. І. ПАТ. Вчора помер нагло на удар серця Валеріян Куйбишев, заступник голови ради народніх комісарів, один з визначніших членів комуністичної партії. Від 1922 р. був членом центрального комітету партії. Куйбишева поховають на Кремлі в дні 27. січня ц. р.

Невдача безбожницької пропаґанди.

В совітській пресі появляються голоси, які свідчать про розчарування комуністичних провідних кол у звязку з безбожницькою пропагандою. У переводиці останнього числа „За комуністическое просвещеніе" читаємо: „Ми хотіли би виховати покоління боєвих безбожників. Хотіли би, але сьогодні, після 17 років комунізму все ще не розпоряджаємо такою вишколеною армією. Комірки (ячейки) безбожницької молоді, подібно як протирелігійні союзи ділають незвичайно мало. Дотеперішні засоби пропаганди є зовсім недостаточні, а наші пропагандисти не доросли до свого завдання. В багатьох школах можна завважати непереможний опір проти безбожн. пропаганди. З багатьох колгоспів надходять вістки, що з причини недостаточної участи слухачів безбожницькі виклади усунено з програми викладів. Шкільні інспектори стверджують, що в багатьох сторонах протирелігійне навчання сильно впало. Як серед таких умовин може вирости поколіня боєвих безбожників?"

Головний орган протирелігійного руху „Безбожник" пише: „Час, коли ленінградські безбожники з енергією приступали до діла, вже далеко поза нами. Безбожницькі комірки ділають мало, в багатьох місцевостях є організацією мертвою. Члени союзу воюючих безбожників виявляють дуже слабу діяльність, на виклади і курси ніхто не ходить, карність упала. В нашому окруженні бачимо, що евангелисти гуртують для себе щораз більше молоді, ба, пристають до них навіть старші". Дальше „Безбожник" вичисляє багато місцевостей, де безбожники занедбали свої обовязки. Є заявнички, що знову як давніше хрестяться, коли мчиться попри них потяг, є члени партії, що ходять на зборі віруючих, навіть в комірках (ячейках) багато є таких, що правильно ходять до церкви. У справі колгоспів той сам „Безбожник" пише: „Годі вкінці поминути, що в більшості колгоспів люди держаться ще своїх релігійних вірувань".

—

Метаморфоза

східно-галицького села.

Вибори до сільських громадських рад та вибори солтисів і підсолтисів, що недавно відбулися, а також вибори до волосних рад, що саме тепер відбуваються на галицькому терені на основі нового польського закону про частинну зміну устрою територіяльної самоуправи і віднесних виборчих реґулямінів, дали добру нагоду ближче приглянутися до сучасних відносин у східно-галицькому селі і з тих помічень поробити деякі висновки.

Такі висновки, важні для нашої дальшої праці і тактики у ріжних ділянках нашого збірного життя, можна поробити щойно на підставі порівняння відносин, що були у нашому східно-галицькому селі безпосередньо перед світовою війною, у перших кількох роках після неї і що істнують тепер. Порівнання беру передовсім з нашого північного Поділля, де національна активність з української і польської сторони на селі була вже від довшого часу найбільше помітна і де були вже перед чвертьстоліттям початки національної ривалізації, бо саме тут польський елемент на селі був найсильніше заступлений і найскорше зорганізований.

Очевидно, треба мати на оці і відносини в інших частинах Східньої Галичини, як теж і на Лемківщині. Початок другої декади 20-го століття уважгляднів повну побіду української національної струї при нагоді виборів до віденського парламенту в 1911. р. та виборів до галицького сойму в 1913. р. До парляменту вибрано тоді у Східній Галичині 24 українських послів і всього двох москвофілів, а до галицького сойму 31 українських послів і тільки одного москвофіла. Політичний авторитет нашого тодішнього проводу — Народнього Комітету як екзекутивної верховки Української Національно-Демократичної Партії — стояв у тому часі дуже високо, з яким рахувалися й обі другі дрібніші партії — Українська Радикальна Партія та Українська Соціяльно-Демократична Партія. Маленька група християнських суспільників під проводом пок. Ол. Барвінського не входила цілковито у ширший політичний рахунок. Не було хаосу і грані і політичний авторитет Народнього Комітету та заінтересування широкого загалу політикою мали ...

на всі інші ділянки нашого життя. Росли бистро і кріпшали організації освітні, шкільні, господарські і руханкові. Ми йшли великими кроками вперед до кращого завтра.

Москвофільство, що ще три десятки літ перед тим було у нас у Галичині домінуючим чинником, було у стадії занику. Мало воно ще деяке значіння лишень у частинах деяких повітів — у Зборівщині, Золочівщині, Брідщині, Жовківщині, Равщині, Жидачівщині, Турчанщині, Ліщині і Сяніччині — врешті у більшости Лемківщини. Деінде були тільки малесенькі острівці на українському морі, що їх воно заливало. Допомога москвофільству польської народової демократії не змогла його вже спасти перед загибіллю.

У рядах активних народніх діячів в останніх довоєнних роках була велика частина нашої інтелігенції, навіть на урядових становищах. На селі працювала велика більшість нашого духовенства і учительства. Таксамо і серед самих селян вишколилися вже тоді численні кадри, що з успіхом працювали для загального національного добра. До праці втягнено теж і значні частини інтелігентської та сільської молоді, що перейшла там свій перший громадянський вишкіл.

Латинники, зокрема там, де творили вони меншість по наших селах, до нашої організаційної праці не ставилися на загал вороже. Навпаки, нерідкі були випадки, особливо на Поділлі, що у наших найактивніших рядах були і латинники селяни, свідомі українці, що грали передову ролю як українські діячі не лишень у своєму селі, але й у повіті. Типом такого селянина-латинника, свідомого і дуже діяльного українця був м. ін. померший недавно Йосиф Міштак з Товстенького, копичинецького повіту, що десятки літ співпрацював з нашими повітовими діячами священиками — нині давно покійними о. Гудиком, о. Січинським, о. Темницьким та живучим ще сьогодні о. Северином Матковським із Босир. Помітної ворожнечі між селянами греко-католиками і римо-католиками у східньо-галицькому селі не було, були радше сусідські дружні а навіть і родинні взаємини.

Воєнне і повоєнне лихоліття зруйнувало велику більшість наших довоєнних здобутків. Світова війна принесла величезне знищення у цілих полосах краю і селянство мусіло само відбудовуватися майже без ніякої державної допомоги. Довоєнний сільський актив теж у більшости з війни не вернув, або до праці став неспосібний. Наш оружний зрив за свою державність скінчився невдачно. Ми опинилися у польській державі. До 1923. р. жили ми надією на зміну, відносилися пасивно до внутрішніх політичних подій Польщі і не використали деяких політичних можливостей (згадати хочби збойкотовані вибори до сойму і сенату в 1922. р.) Забагато прислуховувалися ми до голосу нашої політичної еміграції.

Летарг минув щойно після рішення Ради Амбасадорів дня 14. березня 1923. р. Більшість нашого галицького громадянства зрозуміла тоді своє незавидне положення і відчула потребу реальної конструктивної праці, віднови і розбудови нашого збірного життя. Мимо великих перепон, незнаних нам перед війною, зробили ми протягом кількох літ великий поступ в організації культурно-освітній, рідношкільній і господарській. Творився новий сільський актив з переватою зовсім нових, молодих елементів, що не брали участи у довоєнній акції. Створенням УНДО в 1925. р. зроблено теж багато у ділянці політичної консолідації.

В наслідок зміни державної приналежности прийшли і зміни у складі народніх працівників. Відпали майже поголовно всі, що були залежні від уряду, на селі у першу чергу українське народнє учительство. Упав значно на селі і передвоєнний авторитет духовенства, що сьогодні з причини господарської скрути, скасування грошевої дотації з релігійного фонду, земельної реформи і повного упадку екстрахильних доходів дуже збідніло — врешті задля малої його активности сьогодні у народній праці. Своє зробила тут також і ворожа церкві та духовенству агітація наших лівих політичних угруповань.

Повстали нові партії, кермовані закордону, що старалися нищити всяку конструктивну працю і засипуючи наше село своїми видавництвами, змагали до підірвання авторитету нашого краєвого проводу у селянських масах. Витворилося політичне підпілля, націоналістично-революційне і комуністичне. Політична психоза, головно серед нашої інтелігенції, спричинила нездоровий обяв радянофільства. Останнє явище зліквідували цілковито недавні події за Збручем і його нині нема. Потах також і комунізуючий рух у нашому селі, поширений як віднова москвофільства на давніх москвофільських теренах і в домені трильовщини на Покутті. Нечисленні рештки сільських комунарів ліквідує польська влада. Менший розмах виказує нині і націоналістичне підпілля, оперуюче на селі недосвідченим сільським доростом у розкидуванні неграмотних летючок або в актах безглуздого саботажу замазуванням таблиць з урядовими емблемами, чи від часу до часу в актах фізичного терору, словом у методах, що їх однозгідно осудили всі українські леґальні політичні партії в краю. Натомісць тут і там знаходять між сільською молоддю деякий послух націоналістично-фашистівські гасла, ширені деким з наших отаманчиків. Інтеліґентська молодь на селі майже непричасна при щоденній конструктивній національній праці. Провід села у величезній більшости нині в руках самих селян.

Наше село переходить метаморфозу, може не завше у позитивному напрямі. З причини довготреваючої господарської скрути село дуже збідніло. Оборотової готівки на селі нині майже зовсім нема. Скрута має вплив відемний і на висліди загально-національної праці, як також і на політичну психіку села. Радикальні гасла мають влекшений доступ, що впливає некорисно і на засяг органічної конструктивної роботи. А все ж таки ця робота посувається вперед задля дуже помітно зростаючої української національної свідомости на селі, поневолі скріплюваної дотеперішньою тактикою уряду і польських громадянських чинників, у першу чергу поступованням членів „Стшельца".

Національне зріжничковання між греко-католиками і латинниками приміром у мішаному подільському селі є сьогодні у 80 прц. довершеним фактом. Сільські латинники з молоді, хоч у величезній більшости послуговуються ще й нині між собою українською мовою, національно і політично станули проти нас. Вони вже творять своєрідний протиукраїнський актив, про який нераз говориться і в судовій салі. Такі часті колись мішані подружа на селі з конфесійно мішаним населенням щораз більше переводяться і мабуть не дуже далекий час, що їх майже не буде зовсім. Вриваються щораз більше і звичайні досі у конфесійно мішаному селі сусідські взаємини.

У політичній ділянці було це помітне при останніх громадських і волосних виборах. Українська сторона села, побачила вперше активний і аґресивний виступ латинників, не лишень кольоністів. Змінився і польський провід села. Відійшло трохи на бік польське сільське духовенство, що стратило дещо зі своєї давнішої аґресивности супроти нас. Його ролю перейняло польське учительство на якому опираються сьогодні всі національні і політичні комбінації сучасного режіму. Зрештою, поведінка польського учительства відома нам з теперішніх виборів, про що нераз була згадка у нашій пресі.

Окремо треба ще згадати і про жидів. До війни їх роля у нашому селі була замітна — з правила у відемному розумінні. Нині число жидів у нашому селі або рівняється нулі, або дуже змаліло, за винятком Карпат і Підкарпаття, і буде ще маліти з розвитком і кріпшанням наших господарських організацій на селі. На селі жиди перестають бути грізним чинником для нас, яким ще були до війни.

Спроби деяких чинників довести до політичної деморалізації села — маю знову на думці передовсім клясичне Поділля — загально не повелися. Не вдіяв тут нічого ні д-р Северин Данилович, ні о. Ільків, а тим більше москвофільські посли Бачинський та о. Яворський. Наше село устоялося до сьогодні перед потопою національно політичної деморалізації.

Не можна однак поминути мовчки і відемного явища, що його унагляднили у нашому східно-галицькому селі недавні комунальні вибори. Є ним брак стовідсоткової національної солідарности села там де у гру входять особисті інтереси та амбіції одиниць. Вони нераз брали верх, їх використовували наші противники і через те ми у багатьох випадках програвали виборчу кампанію навіть там, де число латинників не виносило і 1/4. Погоня за мандатами радних і посадами солтисів та підсолтисів виродилася нераз у манію і хоробливу психозу, що опричинили нам національну школу і підірвали непохитну досі політичну мораль нашого села. Цю недугу треба лікувати відповідною тактикою наших місцевих відповідальних кол і недопустити до того, щоби стала вона тривалим явищем.

Словом, наше східньо-галицьке село переживає метаморфозу. Обсервуючи його до війни, в часі війни, по війні і сьогодні — можу сказати, що мимо відемних ухилів у деяких випадках, на загал метаморфоза йде у нашу користь і наше східно-галицьке село творитиме і у майбутності ще більше активну позицію у нашому національному біляносі, ніж це було досі.

Д-р Степан Баран.

Недоля в Совітах буде дальше.

Звідомлення відомого американського кореспондента Герберта Нікербокера з Москви про господарський стан в Росії й на Україні.

НЮ ЙОРК, 9 січня. (Вл. кор.). В дальшій черговій статті, присланій із Совітів до газети „Ню Йорк Джернал" Гербертом Нікербокером, маємо докладні дати і вигляди на будуче щодо тамошнього селянського життя, включаючи сюди й українців. Стаття поражає своєю отвертістю й цифрами. Російський мужик, що прийшов припадково до радіо-стації і довідався, що з неї говорять до цілого світу, просив, щоб йому дозволили сказати лиш одно слово. З трудом дозволили. Тоді мужик крикнув: „Рятуйте!" Але цей крик вже не поможе.

Уряд переміг селян безповоротно. На 25,000.000 селянських родин у цілім Совітськім Союзі 19,000.000 вже сколективізовані, а до кінця 1937 року піде й решта туди. Та й селяни завдали страшні удари урядові. Коли уряд домагався, щоб вони відставили всю домашню скотину до „колхозів", селяни вирізали більшу частину. Це оголосив Сталін щойно в 1934 році. Але на тім програли й селяни.

Цифри, подані Нікербокерові д-ром О. Міллером з німецької амбасади, такі:

Продукція молока в одиницях виробу масла давала в 1929 р. 1,170.000 тон, в 1933 р. лиш 800.000 тон. Одначе уряд відібрав від селян в 1929 році 77.800 тон, а в 1933 році 140.000 тон, отже у відворотній пропорції до селянської продукції. Подібно мається справа з продукцією вовни. Отже селяни втратили на всіх ділянках, бо урядові мусіли дати більше, а їм самим лишилось менше.

Тому, що худоба винищена в жахливий спосіб, нема навіть мови про поліпшення життєвих умовин понад 1929 рік, бо треба цілих літ, щоб страчену худобу виплекати.

„Колективізація" мала на меті збільшити видатність сільського господарства. Тимчасом це неможливе, навіть коли все буде „сколективізоване". Самостійний селянин на Україні та на Кавказі, що його з погордою назвали „кулаком", продукував відсотково далеко більше ніж „колхози". Тепер кулаків винищили зовсім, висилаючи на Соловки та на Сибір. Цієї продуктивної кляси тепер вже нема. Лишились „колхози" з примусовою працею.

Причиною опору селян на Україні й Кавказі проти „колективізації" було те, що влада не давала краму в заміну за худобу і збіжа, доставле урядові. Селяни порозумілися стихійно і застрайкували. Уряд взявся до війни голодом. Нікербокер покликується на Вілліяма Чемберліна, що нарахував 5,000.000 селян померших з голоду. Але в тому числі нема „кулаків", висланих на пропаще. Обраховувано „кулаків" на 2 відсотки. Отже на загальну цифру 25,000.000 сільських господарств „кулаків" булоб ще 750.000 родин.

„Значить — каже Нікербокер — нема мабуть ніодного індивідуального господарства в Совітах, що малоб більше, ніж одного коня та одну корову. „Кулаків" винищили. Половину худоби винищено. Слабші зпоміж упертих селян на Україні і на Кавказі винищені. Соціялізм „затріюмфував" на селі. Деструктивна доба револючії вже минула. Тепер може розпочатись розбудова і нова суспільність може зачати наростати на скелеті старої".

В додатку до статті Нікербокера містить „Івнінг Джернал" також образок Т. Паверса п. н. „Совітська утопія". На образку видко розбите сільське господарство при дорозі, довкруги хати трупи людей і звірят, а з обістя вивозять дві фіри навантаженого збіжа з написом „Жнива". По обох боках фір ідуть червоноармійці із штиками, здалека видко місто, над котрим повіває прапор із знаком серпа і молота...

Присилайте передплату!

Процентова стопа в українських кредитових централях.

КОМУНІКАТ

З приводу розпорядку міністра скарбу з дня 11. грудня 1934, поз. 697, ч. 109, яким устійнено опроцентування рільничих довгів, обнятих конверзійними договорами на 4 і пів проц. у відношенні річному з евентуальною найвищою боніфікатою у висоті 3¾ проц. зі скарбу держави, постановили наші кредитові централі: Земельний Банк Гіпотечний, Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" і Кооперативний Банк „Дністер" у Львові за порозумінням з Народньою Торговлею-Краєвим Союзом Споживчим, як також Ревізійним Союзом Українських Кооператив, узгіднити від місяця січня 1935 р. процентову стопу від нормальних вкладок ощадности, а саме: **на 4 проц. від вкладок у долярах і в золотих в золоті та на 5 проц. від вкладок у золотих, а від вкладок з біжучих рахунків на: 2 проц. до 3 проц.**

Цієї узгідненої централями установами процентової стопи від вкладок мають придержуватись солідарно всі наші кредитові установи в краю.

Також відсотки від льокованих готівкових кредитів в установах некредитових не будуть оплачувані у вищих стопах процентових.

Національна політика і методи панування.

ПРОМОВА ПОСЛА О. ЛУЦЬКОГО НА БЮДЖЕТОВІЙ КОМІСІЇ ПРИ ДЕБАТІ НАД БЮДЖЕТОМ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

На території, яку замешкує українське населення, панують найгірші господарські і комунікаційні відносини, найменша рентовність господарств і найбільша біда. На це склалися давніші часи, але тепер уряд не тільки не старається за господарське піднесення тих земель, але навіть з розмислом піддержує ці занедбання і навіть старається погіршити історичний стан, усунувши давні тамошні організації того значення, як напр. Краєвий Банк і Бюро мельорації при Краєвому Виділі у Львові.

Польська політика на тій території істнує двояка: т. зв. народова і державного табору.

„Народовий" табор висуває гасло — на дальшу мету: Польща і Москва, — на ближчу, що Польща є державою національною, що мусить нею бути, і що всі методи добрі, які до того ведуть. Прочитайте панове, що пише тепер Ґрабський, Ґломбінський і Ґертих (відчитує цитати). А урядовий табор, висуваючи гасло „все для держави", поводиться так, що межа між політикою „народового" і державного табору супроти українців — затирається.

І одним і другим залежить передовсім на тому, щоби розбити національну єдність українців. Реалізується це ріжними методами, але думка та сама. На Поліссі урядові чинники заперечують просто істнування українців, говорять, що це „тутешні" люди, православні, поліщуки. Навіть православну релігію вчать там у польській мові. На Волині не можна вже заперечити істнування українців, бо там національна і політична свідомість серед українців є стовідсоткова. Тому штучно втримується кордон між Волинню і Галичиною. Проникання українців з Галичини на Волинь унеможливлюється. А місцеві українці на Волині можуть брати участь у прилюдному житті лише тоді, коли воєвідство дасть на це свою згоду. Але ми не можемо з цим погодитися, щоби яканебудь влада диктувала нам, хто і як має репрезентувати наші національні інтереси.

Почуваємося таким самим підметом, як кожний інший нарід і все в нас бунтується, коли нас трактують як предмет. На Лемківщині польська адміністрація творить власні наукові теорії і хоче творити окремий лемківський нарід. **Навіть на шкільних свідоцтвах у рубриці „мова" пишеться там „лемківсько-польська"**, хоч це такий самий український говір, як підгалянська мова є польським говором. Останніми часами зросло зацікавлення влади Гуцульщиною.

Останній кляviш на цьому політичному фортепяні — це гасло у Східній Галичині: раднше Росія ніж Україна! Цілий адміністраційний апарат наставлений на піддержання русофільського руху. Адміністраційний апарат підтримує нежиттєздатні москвофільські товариства і дає їм підмоги, вони дістають заступництво в Рільничих Палатах і т. п. Найбільш ганебною точкою в тій політиці: комісарична управа Народнього Дому, який доведено до ліцитації. В Галичині... (п. Бурда: „де це є — в Еспанії?) — Ви хочете, щоби я сказав у Малопольщі? Ця назва є історичним абсурдом. Тут промовець пригадує міжнародні зобовязання Польщі, що торкаються територіяльної автономії Галичини, пригадує соймовий закон про автономію і запитує, що з нього залишилось. Йде лише про задержання деякого „декорум"; а тепер, коли хтось пригадує цей міжнародній документ, уважається це образою. Не маємо доступу до урядів, до вищих ступенів у війську і навіть старих урядовців з австрійських часів всупереч віденській умові викинено на вулицю. Пощож ви підписували ці зобовязання, коли їх не виконуєте? — питається пос. Луцький. Ті самі обмеження пристосовується у самоуправному житті, твориться нові волости там, де була українська більшість, ведеться осадництво і т. д. Українська молодь навіть з фаховою освітою не має перед собою ніяких доріг. Ніякий нарід не може погодитися з такими методами панування. Та ціла політика витворює серед одних атмосферу злоби, серед других атмосферу розпуки.

*

ВІДГУКИ ПРОМОВИ ПОСЛА ЛУЦЬКОГО И ЗАЯВА МІНІСТРА.

Промова посла Луцького зробила таке враження, що майже кожний промовець ББ. вважав своїм обовязком накинутися на неї. Отже говорив про неї пос. кс. Шидельський (кол. хадек, тепер ніби „дикий", фактично санаційний ендек), Санойца, який як завжди дописувався своєю коломийською фільософією і виступав як „спец" у справах, щодо яких не має зеленого поняття, спокійніше говорив пос. Ґаліца, ціле „експозе" виголосив пос. Здз. Стронський про благодати співжиття.

Міністер внутрішніх справ Косцялковський заявив таке:

„Ці справи розглядати можна лише на площині спільної праці над розбудовою великої Польщі. На тій площині можу прийняти кожну розмову і кожна така розмова дасть позитивну користь однаково державі і українському народові. У підході посла Луцького міністр такого первня не бачить. У розмовах з представниками національних меншин міністр завсіди звертав увагу, щоби найдено цивільну відвагу висловитися у користь спільної співпраці над збільшенням величини і могучости держави. З черги міністр відкидає закид, начеб в установах і самоуправах не було українців. Митні власти затруднюють 1.407 українців, у державних підприємствах є 7.348 українців, у шкільництві 4.707, у судівництві 270, в установах міністерства внутрішніх справ 149. Загалом затруднених 14.000 українців, не рахуючи великої скількости українців у самоуправних установах".

(Текст заяви міністра подаємо за ПАТ-ом).

РЕПЛІКА ПОСЛА О. ЛУЦЬКОГО.

„Привязуємо таку вагу до знормалізування відносин в державі на українськім відтинку, що бажаю спростувати тут деяке засадниче непорозуміння, яке виявилось у дискусії над моєю промовою. П. Санойца зрозумів її як атаку на польську політичну рацію, таку сильну, що навіть для означення проявів політичного терору я не найшов інших слів як лише назвав їх „криком українського серця".

Маємо повне зрозуміння нашої дійсности і відповідальности. Можу впевнити Панів, що напр. справа східнього пакту є неменшою нашою журбою як Вашою.

Вчора я представив нашу ситуацію у державі, так, як ми її бачимо і розуміємо. Коли парляментаризм має рацію істнування, то саме на те, щоб висказати свою цілу правду. Мій зворот відносився не до справи терору, але до системи і наслідків цілої політики, які уряд пристосовує супроти нас, та проти якої протестуємо. Підчеркую, що ціллю нашого ділання не є загострення і заогнення відносин, але що змагаємо до їх знормалізування".

Жах денатурованого спірту по наших селах.

Основою нашої сили і віри у краще майбутнє є і мусить бути наш здоровий селянський стан. Його почування національної свідомости, зріст господарської культури, розбудова кооператив, читалень, сільсько господарських кружків, його дари на збірні потреби, відпорність на всякі погрози і підшепти, постава при виборах чи в обороні інших прав, рух за абстиненцією від алькоголю, це прояви, які розбудовували у найбільших песимістів віру. Віра, ця основа одиничних і збірних людських діл, цей нерв життя, що каже йти серед труднощів у незнане завтра, казали кожному напружити працю, щоби і він доложив цеголку до збірної будівлі.

Але в останніх часах починає у нас життя охлявати. У богатьох селах підльвівської округи слідна неначе перевтома. Чи причиною біда на селі, недостача матеріяльних засобів чи розчарування до якого довела робота ріжних крикунів демагогів, чи зовнішні удари — годі сказати. Може й усі ті причини зложилися на те, що рідше і слабше лунають поклики до конструктивної праці, що йдуть по селах підозріння, наклепи, що сходини зводяться на гру в карти і таке інше. Але буває ще гірше.

Ходім у прилягаючий до львівщини городецький повіт. Те що тут побачимо, є просто страшне. *Народ починає розпиватися.* Село за селом, хата за хатою — пють. За що — спитаємо — купують і пють, коли гроша нема, коли в хаті холодом віє, голод докучає, коли на борг не дасть ніхто, а алькоголь такий дорогий, що навіть заможних не стати на горівку чи пиво?! І тут ще сумніше явище: *Пють трійливий денатур.* Ось образ: Приходить жінка з Волі Добростанської до кооперативи в Городку — „Дайте пів літри денатурату". — „На що вам треба? — „Пити, прошу пана". — „Алеж це отрута! Бачите цю трупячу головку на пляшці? Це отрута, від якої богато затроілося на смерть". — „То дайте такого денатуру, що не троїть". — „Такого нема ні в нас ані ніде". — „Ось у жидів є такий".

Не продали. Пішла. Просто до приватного склепу. Вийшла та поспішає до млина. Там на подвірі чекає її син, ще хлопець. Вже пють, таки з пляшки, чимось закусають, — обідають. — Чому пете таку гидоту? — Бо тепліше стає.

А які наслідки?

У Мальчицях один чоловік П. Б. затроївся денатуратом так, що помер в шпиталі, а один осліп. Це дещо одержало, але не на довго. Пють у Тучапах, Галичанові, Добрянах, а навіть у самому Городку. Перед Різдвом так викуплено в Городеччині денатурований спірт, що просто не стало його в повіті. Ось невеличке село Лісневичі. За один тільки півріг випили в селі біля 1.500 літрів денатурованого спірту. Пють всі, старі і молоді, мужчини і жінки, на хрестинах, весіллях і похоронах. Вже навіть мають винюколення, як поліпшувати його відразливий запах і смак. Перепускають

крізь разовий хліб, осолоджують сахариною, розливають на 50 відсотків водою, так, що фіолетний колір щезає, і напиток готовий. А ґазети в селі нема ніодної. Кооперативу вже хтось два рази обікрав.

Люди тупіють, туманіють, мруть. Важко внати, з чого кому на селі приходить смерть, бо на лікаря сьогодні не стати. Але денатурований спірт загнав уже напевно неодну людину в яму.

І цілий той повіт жие в якомусь отяжілому стані. Минувшого року впав Повітовий Союз Кооператив, бо не було кому як слід повести його. Центросоюз мусів заложити на його місці складницю. Впала також Районова молочарня і Маслосоюз заложив власний відділ. Держиться Повітова Каса завдяки давнішим надбанням і кільком енерґійним городецьким одиницям, що зуміли зберігти стан. У повіті держиться добре яких десять громад, також завдяки одиницям, а решта животіє, паде, разом зі зростом уживання денатуру.

Кооперація бореться з тим лихом як може, але вона майже одинока і відокремлена. Це отяжіння і отупіння повіяло також на загал проводу по селах. Провід видко звик до цього лиха, бо майже не реаґує, начеб так мусіло бути. Нема збірного відруху, а одиниці, що бачать страхітливе лихо, безсильні, бо не мають у своїх працях тієї допомоги від місцевих інтеліґентних кругів, якої їм потрібно.

Не знаю, як є в інших округах, але доходять вістки, що вже також тут і там шириться цей наліг.

А що сталось би, колиб цей наліг обхопив загал селянських мас?

Тому треба повести збірну оздоровлюючу акцію, яка не має нічого спільного з якоюсь „протидержавною" роботою: треба м. ін. робити заходи, щоби й державні чинники заборонили продавати „скажений" — як його називають — наші селяни („скажони") спірт у тих випадках, коли істнує підозріння, що річ іде про пиття.

М. Творидло.

Фантазії і дійсність.

ЧИ ГРОМАДЯНСТВО ПЕРЕТЯЖЕНЕ РІДНОЮ ШКОЛОЮ?

Коли виказується стан Рідної Школи і пригадується громадянству, що це коштує гроші, то мимохіть насувається питання, як мається річ з допомогою громадянства на удержання приватного шкільництва Р. Ш. і на виховну діяльність Рідної Школи. Чи дійсно нарід так жахливо перетомлений утриманням Рідної Школи, що повинна вже раз скінчитися сміливість ставити до нього якісь домагання в тому напрямі? Постараємося коротко предствавити дійсний стан.

Для ясности справи наперед мала замітка. Ті повіти, що вдержують у повітовому місті якінебудь школи Р. Ш., звичайно задержують усі гроші зібрані на Р. Ш. (Бережани, Борщів, Городенка, Долина, Дрогобич, Зборів, Золочів, Коломия, Копичинці, Перемишль, Рава Руська, Радехів, Рогатин, Самбір, Станиславів, Стрий, Тернопіль, Чортків, Яворів). Деякі теперішні чи давні повіти приділені для матеріяльної помочі котромусь із повищих повітів: Богородчани й Товмач до Станиславова, Сколе до Стрия. Деякі повіти звільнені часово від пересилки зібраних грошей тому, що підготовляють якесь рідношкільне заведення (Заліщики, Снятин — бурси). Інші повіти повинні всі свої грошеві добутки пересилати на покриття видатків Централі, себто на удержання львівських шкіл Р. Ш., на підмоги потребуючим школам Р. Ш. в краю, на друки для всіх Кружків Р. Ш., нагляд і т. п. Ще одна річ. Адміністраційний рік починається в Рідній Школі з місяцем вереснем.

Пригляньмося, які грошеві впливи мала Централя (Головна Управа) за час від вересня до грудня 1934 на покриття своїх 300-тисячних видатків. Ось вони:

1934:	Східно-гал. повіти:	інші пов. в Польщі:	Разом:
вересень	6.578.56	109.60	6.688.16
жовтень	9.255.42	72.00	9.327.42
листопад	4.534.08	163.50	4.697.58
грудень	3.157.37	253.00	3.410.37

У цих сумах позиція Львова така:

1934:	Львів-місто	Львів-повіт
вересень	1.228.28	149.55
жовтень	7.755.01	145.80
листопад	1.967.42	57.00
грудень	1.315.67	34.56

На основі цього зіставлення ніхто не скаже, що в котромусь місяці був вистарчаючий дохід. Навіть Львів (місто й повіт) стоять далеко поза місцем, де їм це лицювало би

Подрібно ця справа представляється — просто прикро. Прикро перед нами самими й перед чужими. Якщо зважимо, що 1.50 до 7.50 зол. місячно з **повіту** є те саме, що ніщо, то у вересні 1934 не було **нічого** з таких повітів: Городок, Косів, Скалат, Снятин, Підгайці (1.50 з Раківця), Сокаль (3 з Кристинополя), Броди (4.60), Старий Самбір (5). У жовтні не було нічого з повітів: Городок, Добромиль, Заліщики, Скалат, Підгайці (1.50 з Раківця), Сокаль (3 з Кристинополя), Перемишляни (4.30), Косів (5 з Жабя). В листопаді: Косів (вирятуваний Старими Кутами, що прислали 10 зол.), Городок (3.30 з Воронцева), Жидачів (6 зол.), Перемишляни 7 зол. (5 Біле, 2 Полюхів Малий). За грудень: Косів, Заліщики (1.60 з Нагорян), Любачів (3 з Чесанова), Старий Самбір 5.

У тому часі прийшло із заграниці: зі Злучених Держав 312 дол., з Канади 276.50 дол., з Чехословаччини 4.31 зол., Прикарпатська Україна 338.70 зол., Франція 108.02 фр., Австрія 23 шил., Данціґ 7 зол., Невідомий (з Америки) 14 долярів.

Якже в такому випадку покривати видатки? Коли брати під увагу ті міста, що повинні би віддавати всі свої приходи до Централі, то було таких **16 міст**, що від **вересня до кінця грудня 1934 р. не прислали ані сотика**, а то: Журавно, Буськ, Косів, Кути, Любачів, Мостиська, Надвірна, Делятин, Комарно, Скалат, Белз, Бібрка (грудень 11.40), Тлусте (листопад 2, грудень 5), Рудки (вересень 3.50), Сокаль (грудень 2). Протягом 3-х місяців з обговорюваних 4-х не дали нічого: Жовква, Перемишляни, Миколаїв

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 10

СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

Третій з моїх найближчих був Олекса Бобикевич, той сам, що мене властиво до Стрия спровадив. Він був молодший від мене чотири до пять літ, дуже ідейний, чутка, поетична натура, син завзятого москвофіла, одначе горячий і свідомий українець, до всякої народньої роботи охочий і дуже придатний. З таким товаришем і робітником можна було піднятися й найтяжчого подвигу і ми підіймалися і трудилися спільно й багато вислідів з цього труду лишилося в Стрию і в Стрийщині. Ціла низка читалень і крамниць у повіті, значний підем свідомости в народі, організація Стрийщини в усіх напрямах — це висліди тої роботи. Спеціяльно присвячувався Бобикевич справам стрийського міщанства. Він був довголітнім головою „Міщанської Бесіди", зорґанізував міщанство на Ланах, побудував там дім „Міщанської Читальні", заложив і вів „Міщанську Торговлю". Він посвячував цій справі ввесь час, кожну вільну хвилину, та взагалі не бракувало його при ніякій праці.

Так жили ми і працювали з ним разом у Стрию повних одинацять літ. Вкінці постигло його тяжке нещастя. З невислідженої напевно причини, здається, з причини туберкульози мозку, він осліп і по році дуже тяжкої муки помер. Передтим полишив мені опіку над своєю жінкою і двома малолітніми дітьми. Цю задачу старався я сповнити по всій змозі. Нині ті діти вийшли вже в люди та ведуться гарно, на честь і потіху своєї матери, жінки ідеальних прикмет та ідеальної вартости, що в їх виховання вложила всі свої сили і все своє життя. А память про покійного Бобикевича, мого незабутного товариша, буде мені святою до смерти.

Це були перші й головні мої товариші і приятелі та сподвижники моєї роботи в Стрию. З ходом часу прилучилися до них і дальші, що прийшли пізніше до Стрия і тут довше, або коротше проживали, як мої канцелярійні співробітники: д-р Андронік Могильницький, д-р Володимир Охримович і д-р Антін Гарасимів, а дальше лікар д-р Евген Озаркевич та судовий радник Роман Сосновський. Ми всі творили невелику, одначе дуже сердечну громаду, звязану з собою найтіснішим союзом спільного довіря і спільних ідеалів. Багато заслуг, складених для Стрийщини, які відтак мені приписували, треба записати на наш спільний рахунок.

Зрештою інтеліґентна українська громада, яку я застав у 1891 р. в Стрию, була зовсім нечисленна. З священиків застав я місцевого пароха о. Ілярія Поповича, людину стару й немічну, який на більше місто зовсім не надавався, та й у недовгім часі помер, і другого парохіяльного сотрудника о. Кобилянського, який також в недовгім часі перенісся зі Стрия. Оба вони не брали в публичному житті участи. Більшу участь брав молодий катехит народніх шкіл, о. Евген Громницький, спосібна людина і щирий українець. В суді застав я 3-ох адюнктів-українців: Володимира Гузара, Володислава Вариводу і Льва Максимовича. Всі вони були люди чесні і не цуралися своєї народности, брали участь у товариськім житті і в неполітичних маніфестаціях українців; одначе зрештою піддавалися напрямкові, що панував тоді скрізь в урядах і був пересяклий польщиною, та в публичному українському житті, оскільки воно не годилося з цим напрямом, не брали участи. Між адвокатами був один українець, д-р Ілярій Бачинський, людина й адвокат antiquae educationis, який лякався кожного публичного виступу і не лиш не брав участи в ніякім українськім русі, але ставився до нього з насмішками, а навіть вороже. Урядував у своїй канцелярії і писав до суду й інших урядів виключно по польськи. В податковім уряді були два українці адюнкти: Ізидор Рудницький та Іван Р(е)вакович, які — хоч невисокою ранґою і дуже залежні — брали значну участь у житті українців, маніфестувалися отверто і своєю роботою віддавали услуги українській справі. В повіті не було зрештою світської української інтеліґенції, крім кільканацятьох народніх учителів, що стогнали під ярмом ради шк. окружної і повітового інспектора, яким був перекінчик, русин Мариняк. У Сколім був ще також лікар русин, д-р Корнило Миронович, бурмістр міста, в душі ряний москвофіл, який зрештою держав уже з поляками й жидами, був їх аґітатором при кожних виборах і сам з ними голосував. Була це погана, дійсно кацапська креатура. В останніх часах перед війною скинув з себе маску і виступив отверто як кацап, горячий прихильник Росії і ворог українців. З початком війни було зарядженe його арештування, одначе поляки заслонювали його всіми силами; та все таки він не уникнув Талергофу.

(Далі буде)

п. Дн. (листопад 2, грудень 2). Отже — за вересень не дали нічого 23 міста, за жовтень 27, за листопад 24, за грудень 22. Це саме ті міста, що обовязані всі свої гроші пересилати до Централі.

Говорити при такому стані вплат для Рідної Школи про перетяження громадянства видатками на ту установу, — це неповажна справа. Дійсність інша. Щоби в повітовому чи навіть судовому місті не найшлося бодай двох українців, бодай таких, що мають місячні платні, які подумали би: чейже ми не вдержуємо на місці ніякої школи, вишлім до Львова по кілька золотих. Щоби з міста не могло вийти місячно найменше 50 зол., а з повіту найменше 100 зол., то вже хіба треба не прикладати найменшої ваги до Рідної Школи. А щож то за національне освідомлення, коли цілий повіт місяцями про це не здогадується. Де ті будителі, що мають нарід освідомляти!

Що грошеву допомогу для Централі Р. Ш. можна зорганізувати, доказують такі повіти як Калуш, що в обговорюваних 4-х місяцях дав 461.66 зол. чи Тернопіль — 1.067.69 зол. Вказують на це вплати з Волині (у грудні 87 зол., або таких міст, як Старогорд (за грудень 105), Краків 15—25 місячно, Люблин (у вересні 24) і т. д. Вимагаємо слушно, щоби давали на Р. Ш. наші брати з Америки, з Канади, з цілого світу. Але вперід покажім, що ми самі все зробили, чого від нас вимагає хвилина і — що ми дійсно можемо зробити; тоді напевно й інші нам поможуть.

Занедбання можна ще направити. Треба всім свідомим громадянам подбати, щоби зібрана коляда в цілості пішла до Р. Ш., щоби не задержувати її на ніякі місцеві потреби. Кружки Р. Ш. повинні пересилати визначену пайку членських вкладок. Треба всім Товариствам відозватися также на потреби Р. Ш. принайменше з нагоди рідношкільного місяця — **січня**. А вже особливо наші кооперативи повинні памятати про Рідну Школу при розділі зисків з нагоди надходячих загальних зборів.

Час не тлить, потреби ростуть. Тому зрушмо наше громадянське сумління. Бо того роду негативна послідовна впертість, що її виявляє це зіставлення, може довести до катастрофи.

Лев Ясінчук.

31 жертв катастрофи.

НЮ-ЙОРК, 26. 1. ПАТ. Вартові кораблі й човна виловили з води 31 жертв катастрофи пароплаву „Могавк". Серед жертв є пасажири й матроси, м. і. трупи англійського віцеконсуля в Мексику і його жінки. Матроси, що вирятувалися з катастрофи, зізнали, що причиною зудару була хибна праця керми „Могавка", що минав норвезький пароплав „Талізман".

—o—

Франція інтервенює.

ПАРИЖ, 26. 1. ПАТ. „Пті Журналь" повідомляє, що французький уряд підготовляє ноту до уряду Абісинії у звязку з подіями на кордоні Абісинії й Сомалі, в яких згинув адміністратор Бернар та кільканацять міліціянтів і тубільців. Нота домагається відшкодування. Кажуть, що абісинський уряд готов дати повну сатисфакцію.

Загострення на Далекому Сході.

ШАНГАЙ, 26. І. ПАТ. В Мукдені проголосили стан облоги. Після год. 7. веч. не вільно виходити на місто. Побоюються, щ партизани затакують місто.

ЛЬОНДОН, 26. І. ПАТ. Райтер повідомляє, що Манджурія домагається признати їй озеро Боірнор, хоча воно лежить на території Китаю. Околиці цього озера багаті в копалини.

ТОКІО, 26. 1. ПАТ. Японський уряд доручив своєму консулеві у Тієн-Сін запротестувати перед китайським урядом з приводу вбивства багатьох японських громадян у Шан-Лі.

„ДАР ПРОСВІТІ" — ЦЕ ПОСИЛЕННЯ КУЛЬТУРНО-ВИХОВНИХ ЗМАГАНЬ.

МІСЬКІ ТЕАТРИ В НЕДІЛЮ 27. СІЧНЯ 1935

Великий Театр — цілий день музики.

Год. 3·30 Як звичайно мельодійна і захоплююча **„Роскішна дівчина"**
Танці. — Забава. — Пісоньки.

Год. 7·30 Колірова карнавалова вистава **„Міщанин шляхтичем"**
Опера, — оперетка, — балет, — комедія в одній песі.

Театр Ріжнородностей — великий день сміху.

Год. 3·30 **„Під примусовою управою"**
шал забави.

Год. 7·30 **„Мій коханий дурник"**
Як доньки повинні виховувати мами.

Конкурс „Діла" на пять статтей.

ТЕМА КОНКУРСОВИХ СТАТТЕЙ: „ЗАСОБИ Й МОЖЛИВОСТИ РОЗБУДЖЕННЯ І ПЛЕКАННЯ ЛЮДСЬКОЇ ЕНЕРҐІЇ".

Редакція „Діла" розписує цим конкурс на пять статтей на тему: „Засоби й можливости розбудження і плекання людської енерґії".

Фундатором конкурсу є американський українець п. ВАСИЛЬ ТИХИЙ, той самий, що уфундував минулого року конкурс на пять статтей на тему: „Як розбудувати варстати праці?" Про мотиви цьогорічного конкурсу на названу тему п. Василь Тихий пише так: „Розумію, що розбудження енерґії потрібне нашому народові на те, щоби перевести в життя ріжнородні проекти, між іншими проекти подані в попередніх конкурсових статтях на тему: „Як розбудувати варстати праці".

За ПЕРШУ конкурсову статтю фундатор конкурсу призначує 15 американських долярів премії, за ДРУГУ 10 ам. дол., а за три інші по 5 амер. дол. Усі преміовані статті будуть надруковані на сторінках „Діла".

*

Кожний учасник конкурсу мусить надіслати статтю на адресу редакції „Діла" найпізніше до дня 5-го лютого 1935 р.

Стаття не може бути довша як на 240 рядків друку в „Ділі".

У конкурсі не можуть брати участи професійні журналісти.

Оцінку надісланих на конкурс статтей переведе окреме жюрі, зложене з фахових журналістів і громадянських діячів, яке зорганізує редакція „Діла".

Закарпаття таїть у собі небезпеку збройного конфлікту?

Ужгород, січень 1935.

Польський консервативний журнал „Наша Пшишлосьць", обговорюючи сучасне політичне положення в Европі, пише про велику історичну місію Польщі й Угорщини. На думку цього часопису та місія Польщі й Угорщини така велика, що для її здійснення ці держави мусять звязати і вести у своїй політиці десять інших держав Середущої і Східної Европи, які положені між Балтійським і Чорним Морем.

На перешкоді до здійснення велико-державницьких польсько-угорських плянів стоїть Чехословаччина, яка завжди ворожо виступає проти вимог Угорщини. Але щоб ці пляни були здійснені, потрібно, щоб Мала Антанта і Балтійський Бльок зліквідувалися. Угорщина не має чого шукати в Німеччині або Італії. В її інтересах безпосередньо звязатися границями з Польщею. Одначе до спільних границь не може прийти, поки Закарпаття буде клином врізуватися між Польщею й Угорщиною. Через це Закарпаття, на думку „Н. П.", „таїть у собі багато більшу небезпеку війни, як усі інші коридори та аншлюси".

Звертаючись безпосередньо до Чехословаччини, „Наша Пшишлосьць" пише дослівно так:

„Ґеоґрафічне положення Чехословаччини не забезпечує її істнування. Але у свому власному інтересі чехи не хочуть співпрацювати з Польщею. Чехи роблять помилку, коли йдуть за східною політикою Франції. Час уже зробити кінець з тим *абсурдним славянофільством!* Славянофільська думка не сміє виявлятися в польській державній політиці. При роздроблености західного і південного славянства всяке славянофільство рівняється москвофільству. Краще, щоб утворилась організація, яка працювалаб для устійнення спільних польсько-угорських кордонів. Для Польщі є це бажання справедливости і безпеки. Інакше Підкарпатська Русь може витворити небезпечний осередок українських (в ориґіналі: руських) інтриґ проти Польщі; ті інтриґи, перекинувшись через Карпати, витворять небезпеку для Східної Галичини. Тоді повсталоб русько-чесько-славянське питання. Через це поворот Підкарпатської Руси до Угорщини приніс би користь і самій Чехословаччині, позискавши їй нових приятелів, сильніших, як ті, яких вона має сьогодні".

Реферуючи цей цікавий голос свого славянського сусіда, чеська „Народня Політика" від себе зауважує, що, мовляв, справа ясна і до цього нема що додати. На Закарпатті — пише цей орґан — ці польсько-угорські пляни натрапляють на рішучий відпір руського народу.

Щоб уявити собі, який „відпір" польсько-угорським зазіханням веде на Закарпатті „руський нарід", репрезентований ріжними Феницками та Жидовськими, для цього треба тільки пригадати собі недавню історію з „пособіями" і братанням цих панів та їхніх орґанів преси з одним консулем в Ужгороді. Невжож „Народня Політика" так скоро забула всю ту історію? Про більшість населення Закарпаття, про населення українське празький часопис не згадує мабуть тому, що це і так усім відоме. А українське населення Закарпаття ніколи не проміняє свого сучасного положення, може не завжди задовольняючого, на „гаразди" в інших державах.

Можна хіба тільки дивуватись одному. В той час, коли на Закарпатті і в світі починає вестися шалена пропаганда сусідів за відірвання цього краю від Чехословаччини, тоді чеські урядові чинники в краю провокують населення ріжними „прапоровими" та „мовними" інцидентами. Більше того. На Закарпатті, як раніше, так і тепер, переслідують назву „українець", „український", „Закарпаття" і т. п. По шкільних бібліотеках переводять ревізії з метою усунути з ужитку книжки з такими „небезпечними" термінами. Зате будапештенська Ревізіоністична Ліґа випускає і поширює свої публікації та пляни, які торкаються Закарпаття, в мові українській, із задержанням усіх імен і назв цього краю, які уживаються і які приняв увесь культурний світ.

Або таке: Коли, наприклад, кошицьке радіо підчас Різдвяних Свят передавало „святочні" концерти, де співали пісні на зразок: „Ах, ти Тула, моя Тула, Тула родіна моя..." — то з Будапешту неслися на Закарпаття звуки колядок та інших релігійних і світських пісень у чистій українській мові... І таке буває.

Н.

Політичне вбивство в Чехословаччині.

Біля Ціму у Чехословаччині вбито німецького інж. Форміса, колишнього співробітника специяліста від трійливих газів Габера. Форміс перебував на еміґрації в Празі, звідки переніс-ся до Ціму. Слідство устійнило такі правдоподібні мотиви злочину. Форміс був членом т. зв. чорного фронту Оттона Штрасера, що перебуває на еміґрації в Празі. В домі, де мешкав Форміс, находилася тайна короткохвилева висильна стація, яку він обслугував. Хвиля тієї стації мала тусаму довжину, що хвиля великої висильної стації в Кеніґсвустерґавзен під Берліном, що служить до пропаґанди. Стація Форміса служила до протигітлерівської пропаґанди на Німеччину і нею користувалися німецькі еміґранти в Чехословаччині. Вона надавала від кількох тижнів і в Німеччині означено докладно її положення. Тому, що Форміс був знаним специялістом короткохвилівцем ще з передгітлерівських часів, коли був директором радія у Штутґарті, вбивникам не трудно було вгадати, що стація находиться в мешканні Форміса, за яким слідкували від довшого часу.

Є це друге чергове вбивство серед німецької еміґрації. Півтора року тому застрілено в Карлових Варах проф. Лесінґа і винуватців не викрито. В Празі думають, що у звязку з тим вбивством прийде до загострення контролі на чесько-німецькій границі, а навіть до введення системи пашпортових віз, яких досі не було у взаєминах обох держав.

Українська історична ґалерія.

Під таким заголовком приносить паризький „Тризуб“ з 22. січня ц. р. статтейку такого змісту:

В студії нашого молодого, але вже відомого маляря В. Дядинюка ми мали змогу познайомитися з його останньою великою працею: низкою образів, що дають монументальну ілюстрацію української історії з доби княжої й козачої. Перед нашими очима пройшли постаті Олега, Святослава, св. Ольги, Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Ігоря із „Слова“, Романа Галицького, Короля Данила та інших, а за ними — Байди Вишневецького, Сагайдачного, Богдана Хмельницького, Виговського, Дорошенка, Самойловича, Мазепи, Апостола, Полуботка і Розумовського.

Ґалерія, яка вимагала для свого виконання довгих попередніх студій і здійснення якої стало можливим тільки завдяки допомозі українця-мецената п. Макогона, що тим прислужився нашому мистецтву, представляється імпозантно. Інтересна, а іноді дуже оригінальна композиція, живі постаті, часом багато руху, сильні кольори і їх вміле й ефектовне сполучення роблять своє враження. В особі молодого маляря маємо ми талановитого майстра, що влучно вміє поєднати наші давні мистецькі традиції із сучасною малярською технікою, звязуючи все до купи патріотичним почуванням.

Витаючи цінну працю молодого майстра, можемо побажати, щоби таки був доведений до краю плян, який давню державу князів наших через блискучу епоху гетьманську звязував з останнім етапом нашої державности — сучасним, що був продовженням і завершенням того ж самого історичного процесу.

Залишаємо за собою право дати детальну оцінку колекції і наші зауваження з погляду історичного на той час, коли вона буде виставлена. Бо надіємося, що така виставка буде влаштована. Вона далаб змогу і своїм, і чужим ознайомитися з цінною працею українського артиста, а колиб до того були зроблені відповідні репродукції, то це зробилоб колекцію приступною ширшим колам нашого громадянства.

Вплив погоди на недуги.

Декотрі з недуг сміло можна назвати сезоновими, бо появляються вони постійно в певних порах року та зменшуються, а навіть зовсім зникають з приходом іншої пори. Як типовою весняною недугою є приміром кір і коклюш, а малярія є літньою недугою — так знову ґрипа, дифтерит осягають найбільший розвій восени і взимі. В тім також періоді найдошкульніше дає відчуватись ревматизм, артретизм та подаґра. Багато є засобів як злагіднювати недомагання і лікувати недуги, але мало є таких, які завдяки своїй удатній сполуці та складові є найбільш успішні. Таблетки Тоґаль вживаємо в ревматизмі, артретизмі, ґрипі, простуді, болях суставів і мязів та таких частих ломотах у костях, получених з болем голови.

Експозе мін. Бека.

ВАРШАВА, ПАТ. В найближчих днях відбудеться засідання соймової комісії закордонних справ, на якім виголосить експозе міністер закордонних справ Бек. Дата засідання комісії локищо не устійнена.

—o—

Сірники і нелеґальні запальнички.

Дискусія над експортом і монополями.

Соймова комісія буджетова обговорювала 26. ц. м. справу держ. експортогового фонду та монополів. Пос. Гутен-Чапський, що реферував ті справи, заявив, що довги Польщі закордоном маліють і більшають внутрі держави, що нар. позичка дала досі 350 міл. зол., що врешті 36 монополів має дати Польщі за проєктом буджету 600 міл. зол. Референт заявився за тим, щоб меншити ціну льосів і зробити їх отак покупними для біднішого населення, але заявив теж, що на високі ціни сірників нема ради, бо арендар цього монополю, концерн Кройґера бе на високі ціни. Це змушує населення заступати ріжно сірники, а в Польщі є пр. міліон нестемпльованих запальничок. **В 1933 р. остемплювали в Польщі 128 запальничок, в 1934 р. ще менше: 116** (на салі сміх). Щоб зірвати умову з Кройґером, на те треба величезних грошей.

В дискусії забирали голос пос. Ґречнаровський, Римар, Томашкевич, Лободзінський, Ваґнер і **пос. З. Пеленський**, що домагався обниження цін монополів, щоб уможливити купно їх сільському населенню. (—)

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Заведення Круппа мають від трьох літ вперше додатне сальдо 6,651.601 марок: ці доходи прийшли завдяки збільшеній внутр. конюнктурі.

— В роковини підписання польсько-німецької декларації про невживання насилля помістив „Фелькішер Беобахтер“ статтю мін. Бека, а „Газета Польска“ інтервю з Гітлером.

— Заметілі в Англії спричинили смерть трьох осіб, літаки з Бельгії і Франції мусіли завернути з дороги.

— Палата репрезентантів у Вашингтоні уповажнила мін. фінансів випустити бонів на 9 міліярдів дол. з 10- і 20-літнім речинцем платности на 3 прц.

— Трупа Куйбишева спалять, а його похорони відбудуться на Червоній Площі в Москві. Лікарі ствердили, що Куйбишев вмер на склерозу.

— Держ. секр. для справ праці, міс. Перкинс, заявила, що у Зл. Державах є 9—10 міл. безробітних, не рахуючи тих, що працюють частинно.

— 1. лютого почнуться у Женеві наради комітету розброїйної конференції для торговлі зброєнь.

НОВИНКИ

— **Роковини 22. січня у Львові.** Святочна академія з нагоди роковин історичної дати 22. січня відбудеться нині, в неділю, 27. січня ц. р. в великій салі Міського Театру. Останні білети на академію, які ще залишились, можна набувати при касі Вел. Театру ч. 1 від год. 9-ої ранку 27. І. 1935. Початок академії точно 11.30 в полудне.

— **Поява першої частини споминів Олесницького.** На загальне домагання широких кол наших читачів, рішились ми видати спомини Д-ра Евгена Олесницького п. н. **Сторінки з мого життя** окремими книжками. На днях появиться перша частина 256 сторінок друку 16°. Ціна зол. 1.90. Порто 30 сот. Замовляти у Видавничій Спілці „Діло“.

— **Остання нагода.** Школа танків „Хоровід“, Нар. Дім, І. пов. (Золота саля) повідомляє, що останній у цьому сезоні курс виключно для старших починається у вівторок 29. ц. м. в год. 8. веч. Для молоді того самого дня в год. 5.30.

— **Давні коляди старинного напіву** відспіває в Успенській церкві у Львові хор під управою проф. Романа Орленка в неділю, 27. ц. м. Початок в год. 12. вполудне.

— **Реферат єпископа Н. Будки.** Заходом жіночого кружка У. К. С. в середу, 30. ц. м. в год. 5-ій пополуд. в домівці Марійського Т-ва Пань у Львові (вул. Руська ч. 10) виголосить єпископ Н. Будка дискусійний реферат на тему: „Історія жіночого питання і жіночого руху“. Численна участь членів і гостей побажана.

— **Медицина і мораль.** Під таким наголовком виголосить д-р Маркіян Дзерович реферат з циклю Академічних Вечорів у неділю 27. січня ц. р. в год. 6-ій вечором у салі „Українська Бесіда“ при вул. Рутовського ч. 22.

— **Катастрофальний буревій.** В ночі на 26. ц. м. перейшов понад Сх. Галичиною катастрофальний буревій, що наробив у ріжних сторонах великої шкоди. Позривало дахи, повивертало дерева з корінням, комини і т. п. та понищило телеграфічні дроти. Шкоди величезні.

— **Три роки за нелеґальну кольпортажу.** Розправа перед львівським судом присяжних проти Стефана Забави, селянина із Желдця пов. Жовква, якому закинено кольпортажу летючок ОУН, скінчилася засудом обвинуваченого на 3 роки вязниці.

— **Пасажири таксівок будуть обезпечені.** В найближчому часі має появитися виконний розпорядок до закону про концесіонування таксівок. Він передбачує обовязок обезпечувати пасажирів таксівок від нещасливих випадків і увійде в життя від 1. квітня. Міністерство скарбу видало концесію на покликання до життя окремого т-ва обезпечень від автомобільних випадків, якого централя буде находитися в Познані.

— **Карні мандати залізничих кондукторів.** З днем 30. ц. м. входить, як відомо, в життя розпорядок міністра шляхів про порядки на залізницях. Розпорядок дає залізничим органам м. і. право накладати на публику наглих грошевих кар до висоти 5 зол. на пасажирів, що не стосуються до залізничих приписів.

— **Страшна смерть львівського ученого.** У Львові наложив на себе руку молодий але відомий вже вчений, 32-л. асистент львівського університету, д-р Станислав Мразек. В останніх літах він важко хворів на нерви і двічі вже пробував скінчити з собою. Тепер, коли його взяли до лічниці, д-р Мразек скористав з того, що служби не було, збив скло на образі над ліжком і всадив собі 25 цм. шматок скла так у серце, що пробив його і сконав на місці.

— **Львівська хроніка.** Воєвідство розвязало управу жидівської громади й іменувало комісарем суддю Вайхерта та прибічну раду Кагалу. — Суд присяглих засудив Івана Лобасевича з Підборець на 2 роки вязниці з примінебним карн за те, що пускав в обіг фальшиві монети.

— **Хуртовина над Бориславом.** 25. ц. м. шаліла над бориславським басейном катастрофальна хуртовина, що наробила багато шкоди: позривала десятки дахів, корони шибів і комини. У Дрогобичі в год. 9.30 буря спричинила дефект в електрівні і місто залягла тьма. Такий гураган шалів теж над Перемишлем: автобус, що їхав до Динова, застряг у снігу. Буря вирвала багато дерев з корінням.

— **Залізнича катастрофа** склалася 26. ц. м. на залізничій стації в Синевідську Вижнім біля Сколього. Особовий потяг, що їхав з Лавочного до Львова, наїхав на мішаний потяг, що стояв на стації. Наслідком зудару шість вагонів з обох потягів розлетілося в дребезги, причому 16 осіб потерпіло тяжчі і лекші рани. Тяжче ранені є: Ярепат, урядовець ПКУ зі Стрия, Крехове́цький, машиніст зі Львова, Бичковський зі Сколього і Ад. Гайб, заступник машиніста зі Стрия.

— **Нищив судові акти.** Михайло Михаюк з Микуличина, відсиджуючи кару в делятинському суді, був занятий прятанням у судових бюрах. Користаючи з цього, він викрадав і нищив судові акти людців, що хотіли ухилитися від карної відповідальности. За свою прислугу брав по 20 зол. від кожного клієнта, яких доставляла йому його любка Анна Пасик. Коли справа виявилася, обоїх потягнено до судової відповідальности. Окружний суд у Станиславові засудив Михаюка на 2 роки, Пасиківну на 8 місяців вязниці.

— **Зловживання в суспільній обезпечальні.** Окружний суд у Бережанах засудив Романа Крушельницького, ем. ст. сержанта, на один рік вязниці за зловживання, яких допустився в суспільній обезпечальні в Ходорові, де був урядовцем. Спроневірив коло 2.000 зол.

— **Фантування без успіху.** В Тисьмениці пов. Товмач два скарбові екзекутори зафантували в міщанина Ющишина ялівку. Коли хотіли взяти її з собою, збіглося кількасот осіб і не допустили до того. Екзекутори покликали до помочі поліцію, одначе й цим разом ялівки не взяли, бо показалося, що вона не була власністю Ющишина.

— **Любов з перешкодами.** Дрогобицький суд розбирав справу Франца Блащука, якому закинено, що увів Гелену Штернбах, доньку місцевого купця. Обоє хотіли побратися, з що родичі дівчини не хотіли на те позволити, вона втікла і замешкала у родичів Блащука. Тоді старий Штернбах вислав до дому Блащука пятьох помічників, щоби відобрали доньку. Заставши хату зачинену, вони виважили вікно і влізли до середини. Одначе дівчини не застали, бо вона тимчасом утікла задніми дверми. Опісля зголосилася зі своїм милим на поліцію, повідомляючи про напад на дім. Жидівочку відставлено до родичів, а справу передано судові. Блащук годився навіть перейти на жидівське, якщо Штернбах запевнить йому істнування на ціле життя. Одначе вони не хотіли про це слухати, а так само не було бесіди, щоби донька перейшла на християнську віру. Остаточно обвинувачені стали перед судом, який увільнив усіх від вини та кари. Таким чином Блащук і його любка мають дальше вільну руку в полагдженні своїх любовних почувань.

— **Краєва хроніка.** У лікувальному заведенні д-ра Тарнавського в Косові застрілився слуга Петро Пручко з причини нещасливої любови. — Дрогобицький суд займався справою Розалії Коник, що вимантила від одної жінки 600 зол., обіцюючи їй привернути любов невірного мужчини. — На шляху лісової залізнички біля Рибника пов. Дрогобич знайшли тіло якогось мужчини, що замерз на смерть. — В Борщеві повісився у вязничній краті Адам Павленків, що відсиджував кару за душогубство. — В Сколім обікрали магазин зі шкірою Арона Меляфа на шкоду 2.000 зол. — В Глинянії пов. Львів арештовано молочарку Каролину Стахів, що задусила власну дитину.

— **З Польщі.** Б. бурмістр Отвоцка Ґуржинський наразив міську касу у Свентохловицях на втрату пів міліона зол. — В Ченстохові засуджено 21-літнього мандрівного торговця цукорків Войцеховського на 15 літ вязниці за вбиття 15-літної дівчини. — В Каліші застрілився пор. Казимир Браморський з 29. п. кінних стрільців.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Мавґінес одної дискусії.

В „Молодій Громаді" був дискусійний вечір на тему: „Наші воєнні мемуари".

Той, що почав дискусію доказував, що в нас мемуаристи — переважно самі прокуратори. Обвинувачують, закидають, взивають суддів-читачів видати засуджуючий вердикт. На кожнім яснім находять пятно, на жаднім чорнім не находять ясного.

Той, що перший відповідав, доказував, що це є нормальне явище в усіх народів, які програли війну. В нас не є гірше, як у німців по Вердені, чи у французів по Седані.

З цього виявлялася дискусія цікава і повчаюча.

З неї вийшов я майже переконаний, що в нас не є так зле, і що наші мемуаристи так само добре памятають світлі моменти як і темні.

Але життя хотіло, щоб я далі був непішений.

В однім товаристві йшла розмова на тему свята 22. січня.

— Свято Соборности — сказав один — то справді було 22. січня, але свято самостійности, маю враження, що ні.

— Якжеж ні?! — здивувався другий. — Адже на це є і документи і свідки.

— Власне ті документи і свідки. Треба докладно перевірити, бо може вийти баламутство.

І почалася дискусія на цю тему: Коли було проголошення самостійности України?

— Мені здається, що 24. січня! — говорив галичанин. Якже був тоді в Києві!

— Я також був — запевняв придніпрянець. — Памятаю мороз стояв тоді великий а я не мав кожуха... Отож мені здається, що це було 25.

— Неможливе: 25! Це могло бути або 22, або 23! — не погоджувався третій, галичанин.

Четвертий і я не обзивались. Що говорити, як не знаєш напевно, а за певністю не шукали.

Врешті четвертий штовхнув мене ліктем і шепнув:

— Капітальна думка! Ану спробую, чи знають вони дати наших невдач.

— Панове! — сказав голосно. — Перервіть на хвилю цю „проголошеневу" дискусію. Я хочу вам поставити кілька питань.

І до першого з краю:

— Котрого дня Галицька Армія опустила Львів?

Цей без надуми відповів.

Потім до другого:

— Коли була перша евакуація Києва?

Цей теж швидко відповів.

— Коли Галицька Армія перейшла Збруч?...

Коли почався відступ той, здача ця, програна тамта?

Всі відповідали як на поппсі.

— Але до чого це все? — здивувався врешті хтось.

— До того, мої панове, щоби доказати, що ми памятаємо дуже докладно дати всіх наших невдач і нещасть, а дати світлих моментів нашої бувальщини затираються в нашій памяти. Мав рацію той, що назвав нас народом прокураторів.

— Це неправда! — запротестували в один голос усі. — З незнання одної дати не можна ще судити про психіку.

— Але якої дати, панове! Дата проголошення самостійности!!

— Нічого, нічого! — заспокоював наддніпрянець. — Цю дату дуже легко устійнити. Памятаю цього самого дня помер син Жолобкевича. Жолобкевич є у Львові, піду запитаюся. І завтра вам напевно скажу.

Галактіон Чіпка.

— **Боротьба за хрест.** У звязку з недалеким речинцем краєвого зїзду чехословацьких католиків повстала думка поставити в Празі на площі св. Вячеслава великий 30-метровий хрест, який в часі зїзду був би відповідно ілюмінований. Проти цього проєкту розпочали в пресі завзяту кампанію соціялісти і ріжні сектярі, мовлячи, що це було би провокацією населення нехристіянського і такого, що не вірує. Справу має вирішити міська рада Праги, що находиться в руках соціялістів.

— **Син убив батька.** Як повідомляють з Будапешту, в Ападральва щез без сліду 56-літній воєнний інвалід Стефан Надь. Поліційні дохождення виказали страшну трагедію, що розігралася в його домі. Надя убив сокирою старший син на очах жінки та молодшого сина і трупа кинув у ріку Марош. Цілу родину арештовано.

— **Ріжні вісти.** Підчас вистави опери Фльотова „Марта" в Будапешті, коли один артист співав свою арію, дістався з вулиці на сцену якийсь обідранець і почав щось деклямувати. Арештований показався божевільним. — Міліон франків на французькій льотерії виграв один моряк, що відсиджує 14-денний арешт за провину проти дисципліни. — Біля Ксанти в Греції впав автобус в пропасть, 30 метрів глибоку, причому чотири особи згинули на місці, а решту в тяжкому стані перевезли до шпиталю. — З Альбанії повідомляють, що озеро Скутарі замерзло, — явище, якого не тямлять найстарші люди.

— **Жертви зими.** Число жертв останніх сніговій і морозів, які навістили Зл. Держави, дійшло до 200 осіб. В цьому числі находиться 25 осіб, що утонули в часі вилину Місісіпі. Подібної зими не знають в Америці від 50 років.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „МІЙ КОХАНИЙ ДУРНИКУ", комедія на 3 дії Нерца і Маєра.

Сатира на сучасні доньки і мами. Така сучасна донька дістає у спадщині від свого батька не тільки готель, але і голову до інтересів. Система, ділові розмови, відраза до сентименту і до всіх тих жіночих фокус, що з жінки роблять ляльку. Така сучасна мама бере масажі, танцювала би цілий день, захоплюється молодими і старими, що говорять їй компліменти і почуває себе вдвоє молодша від своєї доньки, що носить окуляри й одягається наче рахітична англійка. Поважна донька опікується своєю неповажною мамою і мусить журитись її наміреним подружжям, щоб мама випадково не зробила „фальшивого" кроку.

Тема і типи цієї легкої комедії живі, цікаві, повні гумору. Львів давно вже не бачив такої доброї комедії; успіх її запевнений. *м. р.*

—o—

СПОРТ.

УКРАЇНА — КРЕСИ (ТЕРНОПІЛЬ).

Змагання цих дружин за мистецтво А-кляси в гаківці відбудуться в понеділок 28. ц. м. на торі Цитаделі. Початок: год. 7.30 веч.

ЛЬВІВ. КРЕСИ — А. З. С. 1:1 (1:0, 0:1, 0:0).

Змагання за мист. А-кляси.

ВІДКЛИКАННЯ ЛЕЩЕТАРСЬКИХ ЗМАГАНЬ.

Сокільські лещетарські змагання Львова, назначені на день 27. січня ц. р., відкликані наслідком відлиги. Речинець змагань проголосимо пізніше.

Сок. лещет. секція.

СТОЛОВИЙ ТЕНІС (ПІНҐ-ПОНҐ) У ЛЬВОВІ.

1. I. Каменярі — Левандівка 5:1.
7. I. Каменярі — Україна 4:2.
8. I. Каменярі — Україна 4:2.
23. I. Каменярі — Бегун 6:0.
24. I. Каменярі — Д. К. С. 4:2.
25. I. Каменярі — Сокіл III. 6:1.

У всіх тих змаганнях перемогли Каменярі.

Доріст:

14. I. Каменярі — Поцік 2:4.
17. I. Каменярі — Ютшня 2:4.
24. I. Каменярі — Ютшня 3:3.
25. I. Каменярі — Бегун 6:0.

Почавши з новим роком пінґ-понґові змагання, каменярський доріст по перших двох програних вже 24. I. ремісує, а 26. I. перемагає у змаганнях.

ВІСТИ З ДАВОС.

ДАВОС (ПАТ). Змагання Польща — Мадярщина закінчились ремісовим вислідом 1:1.

У рямках турніру потіхи Німеччина виграла з Румунією 3:0, Латвія з Голяндією 7:0.

ЗВІДОМЛЕННЯ

зі збіркової акції викупна „Українського Городу“ у Львові в 1934 році.

Виказ V.

Зложили в зол.: Мартинець В., Богородчани 1.30, Миртинникова, Старий Самбір 0.50, Мандзій А., Чемеринки 1, о. Мирович Г., Ясинська 1, о. Мисик Л., Болестрашичі 1, д-р Максимонько Л., Львів 30, Мосевич Л., Торунь 4.50, о. Михайлів П., Угринів Дол. 5, Мартинюк О., Львів 6, Мельник Д., Раків 0.20, Мартинюк Р., Суходіл 2, д-р Могильницький Р., Рівне 2, Мельник М., Львів 3, мг. Мигович В., Розділ (збірка) 5.10, „Маслосоюз“, Львів 50, д-р Мриц І., Львів 2, Мазуркевич В., Пулави 1.50, о. Маяр П., Вонькова 1, Міхаловський Е., Любачів 2, Михайлюк В., Рішкова Воля 1, „Молода Громада“ Львів 25, Миркевич Ю., Варшава 1, Маєр В., Львів 1, Микитович О., Львів 1, Мош М., Львів 1, о. Мурович Я., Неставичі 2, о. Масяк В., Новосілка 1, Мріглоцький В., Львів 2, Монастир, Тернопіль 0.50, Майковська І., Ямерсталь 1, Микитюк П., Коломия 1, Мукомета М., Кудринці 1, радн. Михалевич В., Львів (збірка) 20.

Нагірний О., Сколе 1, Наконечний О., Криве 0.50, Нападієвич С., Посіч 5, Неділенко О., Дрогобич 1, о. Настюк І., Беремяни 2, о. Ніжинський О., Фитьків 5, Н. Н., Америка 13 ам. дол., Никифорів В., Харлампівці 0.50, Назарко І. (продаж карток С-Б) 20, Н. Н. Львів 25, інж. Несторович В., Львів 5, Н. Н., (через адм. Вісті) 15, інж. Ніжанковський Ю., Львів 1.

Організатори Маслосоюзу, Львів 30, Остапчук В., Кривеньке 1, Ольшанська П., Жовква 5, Охрімович Б., Завадів 2, „Основа“, Львів 10, Ольшанський О., Львів 5, о. Орейчук І., Снятин 1.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича:

Болехів:

27. І. „Серед Бурі“.
28. І. „Бешкет у раю“.
29. І „Ой не ходи Грицю“ (стара постановка).
30. І. „Спадкоємець“.

Великий Міський Театр.

Неділя, 27. І. год. 3·30 попол. „Роскішна дівчина“.

Неділя 27. І. год. 7·30 веч. „Міщанин шляхтичем“.

Понеділок, 28. І. год. 7·30 веч. „Міщанин шляхтичем“.

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 27. І. год. 3·30 попол. „Під присусовою управою“.

Неділя, 27. І. год. 7·30 веч. „Мій коханий дурник“.

Понеділок, 28. І. год. 7·30 веч. „Мій коханий дурник“.

Кіна.

АДРІЯ: „Любов донського козака“ і „Боротьба за мистецтво“.

АПОЛЬО: „Її шампанська ніч“.

АТЛЯНТИК: „Пан без мешкання“.

ВАНДА: „Острів проклятих душ“ і „Риск життя“.

ҐРАЖИНА: „Чи Люцина то дівчина“ і „Змагання у боксі“ Бір проти Карнера).

КАСІНО: „Світ сміється“ (совітська комедія).

КОЛІСЕЙ: „Любов початкуючих“ і ревія „Фукс жениться“.

КОПЕРНИК: „Родина Ротшильдів“ і „Червоний чіпець“.

МАРУСЕНЬКА: „Родина Ротшильдів“ і ревія.

МІРАЖ: „Аллах у країні чарів“ і карнавал для дітей.

МУЗА: „Жінка Орхідея“, „Кохання без слів“.

ПАЛЯС: „Циганські мельодії“.

ПАН: „Марш часу“, „Що мій муж робить у ночі“.

ПАСАЖ: „Поворот Шерльока Гольмса“, „Геть із кровою“.

РАЙ: „Радісна година“, Мікі-Мавс.

СВІТ: „Нуждарі“ і „Париж в огні“ (дві серії разом).

СОНЦЕ: „Мата Гарі“ і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Вбрали людину“ і ревія зі Стефою Стадниківною.

УТІХА: „Жовтий князь“ і ревія.

ХИМЕРА: „Котячий пазур“.

Закордонне радіо.

Неділя, 27. січня 1935.

Братислава (298,8) 20·20 Легка музика, 22·35 Циганська музика, **Кошиці** (259,1) 18·00 Циганська музика, **Прага** (269,5) 7·30 Концерт, 2·25 Релігійна музика, **Париж** (431,7) 13·00 Легка музика, 13·30 „Дон Кіхот“ — опера, **Штрасбург** (349,2) 19·30 Популярна музика, **Ковно** (1935) 21·50 Симфонія ч. 2 д-дур Бетовена, **Рига** (514,6) 00·00 Оперова музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) Веселе музичне слуховище, **Ляйпціг** (382,2) 12·00 Популярний концерт, **Мінхен** (5 5,4) 17·00 Камеральна музика, **Мілянo** (368,6) 17·00 Симфонічний концерт, 20·45 „Нерон“ — опера Масканія, **Рим** (420,8) 20·45 Вечір оперетов.

Понеділок, 28. січня 1935.

Братислава (298,8) 15·55 Радіоконцерт, **Кошиці** (259,1) 17·1 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 17·20 Чеські народні пісні, 17·45 Скрипці, **Прага II.** (249,2) 13·10 Легка музика, **Париж** (1648) 13·00 Популярна музика, **Білгород** (437,3) 10·00 Опера, **Рига** (514,6) 19·15 „Кліві“ — оперета, **Берлін** (356,7) 16·00 Полудневий концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·45 Солісти, **Ляйпціг** (382,2) 22·20 Симфонічний концерт, **Штутгарт** (522,6) 10·45 Камеральна музика, **Будапешт** (550,5) 20·10 Симф. концерт, **Мілянo** (368,6) 22·00 Камеральна музика, **Рим** (420,8) 17·10 Вок. дуети.

Львівське радіо.

Неділя, 27. січня 1935.

9·00 Ранішня авдиція, 10·05 Слав'янські танки, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольогічні вісти, 12·05 Сільва рерум, 12·15 Орхестра варшавської фільгармонії, 14·00 Поздоровлення грамофонової плити 15·00 Поборювання шкідників і хоріб ростин у зимі, 15·15, 15·35 Орхестра, 15·25 Огляд хліборобських ринків, 15·45 Селянка пасічничкою, 16·00 „День в день“, 16·20 Польська музика, 16·45 Діти в ліску, 17·00 „Нині, нині, нині“, 17·50 Дослідники життя — відчит, 18·00 „Учителька“ слуховище, 18·45 Життя молоді, 19·00 Легка музика, 19·35 Рекламовий концерт, 19·45 Програма на черговий день, 19·50 - 20·00 Весела львівська хвилинка, 0·30 Вечірний денник, 20·40 Як працюємо у Польщі, 20·45 Про оперу Масканія „Нерон“ — відчит, 20·55 Трансмісія з театру „Ля Скаля“ у Мілянo — „Нерон“.

Понеділок, 28. січня 1935.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеорольогічні вісти, 12·05 Огляд преси, 12·10 Легка музика, 13·00 Полудн. денник, 13·05 Оп. фрагм., 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45, 17·55 Легка музика, 16·45 Лекція нім. мови, 17·00 Вязанка шлеських пісень, 17·25 Огляд фільм, 17·50 Тайни нутра землі, 18·00 Львів і нова ідеольогія самоурядування, 18·15 Концерт, 18·45 „Як я добився на острів Медведя“ — гут. для дітей, 19·00 Мандрівка мікрофону по Польщі, 19·30 Фейлетон, 19·45 Програма на черговий день, 19·50 Спорт. вісти, 20·00 Гр. пл., 21·00 Симф. концерт, 21·45 Відчит, 22·15, 23·05 Танкова музика, 23·00 Комунікати.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·34 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·08, Париж 34·94·50, Берлін 212·75, Ціріх 171·46, Голяндія 358·30, Прага 22·13, Італія 45·29, Нюйорк кабель 5·35·50, Нюйорк чеки без трансакцій.

Золото: Долари 8·910—8·930, Франки фр. 34·30—34·60 Дукати 81·50—82·00, Корони 36·20—36·50, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·32, Рублі 1·25, Фльорени 0·07—0·08.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 26. січня ц. р. з приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить. Кооперативам платив за:

		льоко Львів.
1 л.	молока	0·15
1 л.	сметани	0·60 „
1 к.	вець	4·10 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло знижкова, на молоко і сметану слаба, на яйця вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від 26 січня ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Когути мол.	І. кл.	за 1 кг.	0·95 зол
Кури „	„	„	0·80 „
Качки	„	„	1·00 „
Індики	„	„	0·90 „
Індички	„	„	1·00 „
Годовані гуси	„	„	0·90 „
Пантарки	„	„	1·10 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когути мусять бути молоді без острог.

ОПОВІСТКИ.

Управа філії СУЄ у Львові цим повідомляє всіх своїх членів, що **Загальні Збори** Союзу відбудуться 10. лютого 1935 р. в читальні „Українського Народнього Мистецтва“ Ринок 36. І. пов. в год. 4 пополудні на які просимо всіх ласкаво прибути. **Управа.**

Замісць квітів на домовину бл. п. д-ра Волод. Филиповича, на шпиталь ім. Митр. Андрея зол. 10·— зложив д-р Теодор Соневицький, Стар. Самбір.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 5 текстові шпальти, 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
„ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
„ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 250·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 130·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.